

Dormitoris

En la seua *Etnographie de la chambre à coucher* (París, Grasset) el professor Pascal Dibie explica molt sàviament que els dormitoris separats tenen una antiga i llarga història, que les parelles de l'aristocràcia medieval solien fer cambra a part. I que la pràctica del llit únic comú té molt més crèdit als països catòlics i llatins que als protestants i nòrdics. La divergència respondria, diu l'etnòleg Dibie, a dues concepcions diferents del cos: el cos com a subjecte de sofriment i de desig, per a l'església de Roma, i com un espai més neutral per als protestants, per als quals "no és necessari compartir el son per estar junts". En qualsevol cas, sembla que, a França, els matrimonis, cada vegada més, dormen en habitacions a part. Fins i tot, si pot ser (i pareix que pot ser, perquè el país és ric), amb el seu propi bany adjunt. De manera que *monsieur* i *madame* poden també decorar el propi espai nocturn segons el gust particular: cabina de navegant, amb ull de bou i tot, per al marit, *boudoir* amb cretones i cortinetes de flors per a la dama. Sembla que alguns especialistes, a més de molts entrevistats sobre el tema, asseguruen que la separació és boníssima per a la salut física i emocional, i per a l'estabilitat i la dimensió eròtica de la parella: en primer lloc, perquè si un dels dos ronca l'altre no ho ha de patir, i dorm en pau; en segon lloc, perquè si el marit, posem per cas, mira la tele de nit i la dona llegeix, ho poden fer per separat i sense molestar-se; en tercer lloc, i no menys important, perquè quan tenen ganes de fer-se pessigolles o d'altres pràctiques i contactes carnals, un dels dos visita l'altre i li fa la proposició seductora, i d'aquesta manera la cosa (allò que fins i tot els ginecòlegs d'aquest país denominaven "ús de matrimoni", per no parlar del "deute conjugal") té bastant més emoció, i els casats o emparellats no estan sotmesos a l'avorrida rutina de l'abraç obligat. Sobretot, i això pareix que també compta, el dormitori separat és un luxe reial: a Versalles, el rei i la reina tenien cadascun la seua cambra, i es visitaven eventualment amb tot el ritual del cas. I, a més a més, la pràctica que ara s'escampa –no antiga i reial, sinó moderna i burgesa– és una manera d'allunyar-se, per

Joan Francesc Mira

fi, de les insídies de l'Església romana: pareix que l'Església, a partir del segle VI, va insistir en la bondat de compartir el llit, a fi de facilitar la procreació de nous infants cristians, i que la demografia acompanyara l'expansió de la fe.

Ja es veu que, en matèria de llits matrimonials, els bisbes tenen una experiència antiga: no sé, ara mateix, si deuen recomanar encara el llit comú com a remei de la concupiscència extraconjugual, o com a fre contra el llibertinatge sexual que tant els preocupa. Suppose que també aprofitaven la misèria del temps, la desaparició dels hàbits urbans dels romans, i altres condicions i circumstàncies que afavorien la cambra conjugal: segurament, durant molts segles, l'única cambra comuna de tota la família, inclosos els avis i les criatures. El fet és que, molt de temps més tard, a finals de l'edat mitjana, a les cases dels rics –burgesos o aristòcrates– el dormitori separat tornà a ser desitjable, i era també lloc personal de treball i de lectura per al marit i per a la dona. En qualsevol cas, aquesta antiga i renovada pràctica del dormitori separat, pròpia de reis i de nobles, i de parelles modernes amb recursos, resulta altament recomanable per als polítics que han de compartir llit. Ja sé que en els segles contemporanis el dormitori en comú és la pràctica habitual, i que els matrimonis que no dormen al mateix llit i a la mateixa cambra poden ser considerats amb suspicàcia: massa freds o massa moderns, massa distants o amb escassa harmonia. També sé, i sap tothom, que la política fa estranys companys de llit: com si el fet de compartir partit, federació, govern o coalició tinguera una dimensió qui sap si quasi conjugal. Deu ser això: si són del mateix partit o coalició, si pacten acords de govern, han d'estimar-se tan íntimament que no es poden separar ni de nit, és un amor que no permet ni la distància física entre llits. Estranys companys de llit, són els polítics: quan han de dormir junts solen dormir malament, és probable que un dels dos –o dels tres– ronque o es bellugue massa, i és ben fàcil que es desperten fatigats i de poc humor. Als polítics, doncs, com a les parelles conjugals o equivalents, no hauríem d'exigir-los una intimitat obligada, ja que, per viure junts i de gust, de vegades val més no compartir el llit.

Estranys companys de llit, són els polítics: quan han de dormir junts solen dormir malament, és probable que un dels dos –o dels tres– ronque o es bellugue massa, i és ben fàcil que es desperten fatigats i de poc humor.